FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 36717
Nom: Relacions internacionals
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	2	Primer quadrimestre, Segon quadrimestre
1930 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Facultat de Ciències Socials	2	Primer quadrimestre, Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública	Relacions internacionals	OBLIGATÒRIA
1930 - Doble Grau en Dret i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de quart curs	OBLIGATÒRIA
1931 - Doble Grau en Sociologia i Ciències Polítiques i de l'Administració Pública	Assignatures obligatòries de segon curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

VANYO VICEDO RAQUEL

RESUM

L'assignatura s'imparteix al segon curs del Grau en Ciència Política i Administració Pública, al Doble Grau en Sociologia i Ciència Política i de l'Administració Pública, i al quart curs del Grau en Dret i Ciència Ciència Política i de l'Administració Pública.
L'objectiu de l'assignatura és analitzar la societat internacional i els principals actors capaços d'exercir influència dins del sistema internacional. Per a això, serà crucial una anàlisi de les teories de les relacions internacionals per entendre les diverses perspectives i enfocaments de la disciplina.
A més, l'estudi d'aquest mòdul permetrà als estudiants entendre l'evolució de l'entorn social internacional al llarg de la història recent, així com familiaritzar-se amb els principals reptes als quals s'enfronta actualment la societat internacional, com ara els fluxos migratoris, el canvi climàtic i el

terrorisme internacional. D'aquesta manera, els estudiants adquiriran els coneixements necessaris per entendre el comportament dels principals actors internacionals del sistema mundial, com ara els estats i les organitzacions internacionals, posant una atenció particular a altres actors clau en el desenvolupament actual de la societat internacional: els organismes i les institucions econòmiques i financeres, i les empreses multinacionals. De la mateixa manera, s'estudiaran detalladament les estructures i els processos del sistema internacional, examinant tant les dinàmiques dels conflictes com els processos de cooperació i integració.
Al final del curs, els estudiants hauran adquirit un conjunt d'habilitats bàsiques que els permetran desenvolupar un enfocament reflexiu i crític envers els diversos problemes i reptes que afronta la societat internacional.

bsp;

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s¿han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d¿estudis.

No es requereixen requisits específics per cursar aquesta assignatura. Tanmateix, es recomana posseir una capacitat de lectura comprensiva i una correcta expressió oral i escrita en castellà i valencià.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1335 - Grau CC. Polítiques i de l'Administració Pública

Anàlisi d'informació per a avaluar problemes polítics o de gestió pública i elaborar propostes de millora

Aplicar críticament les principals teories i enfocaments de la Ciència Política i de l'Administració Pública.

Conèixer i saber analitzar l'estructura i funcionament de les Administracions públiques.

Interpretar els marcs polítics i processos històrics establint anàlisis comparatives de canvi i de prospecció futura.

Pensament crític.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreplegar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Saber analitzar escenaris d'actuació en política internacional i proposar actuacions per a diferents tipus d'actors.

Treball en equip.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

TEMA 1. INTRODUCCIÓ A LES RELACIONS INTERNACIONALS I EVOLUCIÓ DE LA SOCIETAT INTERNACIONAL

1.1. L'origen de la disciplina
1.2. Aproximacions crítiques a les relacions internacionals
1.3. L'evolució de la societat internacional: Ialta, Bretton Woods, San Francisco i Bandung
1.4. Les grans fractures del sistema internacional: enfrontaments Est-Oest i Nord-Sud (centre-perifèria)
1.5. El nou ordre internacional: de la fi de la Guerra Freda fins a l'actualitat

TEMA 2. LES TEORIES DE LES RELACIONS INTERNACIONALS

2.1. Realisme
2.2. Liberalisme
2.3. Teories marxistes
2.4. Teories crítiques, alternatives i enfocaments teòrics contemporanis

TEMA 3. EL SISTEMA INTERNACIONAL: ACTORS

3.1. Els actors internacionals: definició i tipologia
3.2. Els actors internacionals clàssics: estats i organitzacions internacionals
3.3. La crisi de l'Estat: nacionalisme i lliure determinació dels pobles

3.4. Els organismes econòmics i institucions financeres
3.5. Els actors no estatals: referència especial a les empreses multinacionals

TEMA 4. EL SISTEMA INTERNACIONAL: ESTRUCTURA I PROCESSOS

4.1. L'estructura del sistema internacional
4.2. L'estructura material (polaritat) i l'estructura social (poder, idees i institucions)
4.3. Els processos del sistema internacional
4.4. El conflicte: la guerra i les dinàmiques actuals en l'ús de la força
4.5. La cooperació: els processos d'integració

TEMA 5. L¿ACCIÓ EXTERIOR DELS ESTATS I EL NOU ORDRE INTERNACIONAL

5.1. La diplomàcia
5.2. El concepte d¿interés nacional i de seguretat
5.3. Els factors que intervenen en la formulació i pràctica de l'acció exterior
5.4. L'enfocament geopolític de l'acció exterior dels Estats: perspectives del bloc occidental i d'altres centres de poder
5.5. Acció exterior i drets humans

TEMA 6. POLÍTIQUES DE SOLUCIÓ DELS PROBLEMES GLOBALS

6.1. Polítiques de desenvolupament i fluxos migratoris
6.2. Terrorisme internacional
6.3. Medi ambient i canvi climàtic
6.4. Altres amenaces a la seguretat internacional i reptes globals

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	**60,00**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	20,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	10,00
Preparació de classes	10,00

Preparació d'activitats d'avaluació	20,00
Resolució de casos pràctics	20,00
Total hores	**90,00**

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent l'estipularà cada professor i podrà consistir en:

- Classes presencials magistrals
- Estudi i resolució de casos pràctics, exercicis i problemes,
- Debats dirigits a l'aula
- Activitats d'aprenentatge cooperatiu
- Lectura comprensiva i anàlisi de textos i altres materials d'estudi (vídeos, documentals, etc.)
- Expressió dels coneixements a nivell oral o escrit.
- Presentacions orals individuals i en grup.
- Presentació de treballs individuals i en grup
- Elaboració d'esquemes, mapes conceptuals i resums
- Assistència a tutories individuals o grupals.
- Exercicis de simulació individuals o en grup
- Assistència a jornades, conferències, taules redones i similars.

Cada professor determinarà a l'inici de curs les activitats dirigides, aplicades i complementàries que es realitzaran. Les activitats dirigides i complementàries seran individuals i no recuperables. Les activitats aplicades podran ser individuals o en grup, però sempre recuperables.

AVALUACIÓ

El professorat podrà indicar l'existència de qualsevol requisit mínim per a aprovar l'assignatura, ja siga en relació amb la prova global o amb l'avaluació contínua. En cas de no establir-se cap requisit mínim, s'entendrà que no s'exigeix mínim necessari en la prova global o en l'avaluació contínua per a aprovar l'assignatura.

SISTEMA D'AVALUACIÓ

PONDERACIÓ

TEORIA

Prova/s escrita/s i/o orals, consistents en un o diversos exàmens que podran incloure qüestions teoricopràctiques i/o problemes.

60.0

AVALUACIÓ CONTÍNUA

Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència regular i la participació activa en les activitats proposades pel professorat, prenent en consideració el grau d'implicació i esforç de l'alumnat en el procés d'ensenyament-aprenentatge i les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament d'aquestes activitats.

El professorat informarà l'inici de curs sobre les activitats que tenen caràcter avaluable i/o recuperable, indicant si són individuals o grupals

40.0

L'avaluació de l'assignatura es compon de 2 elements (teoria i avaluació contínua), tant en la primera com en la segona convocatòria:

a) Teoria: en acabar el curs es realitzarà una prova final sobre tots els continguts de l'assignatura recollits en aquesta guia docent, s'hagen impartit a l'aula o no, i els materials que es comprenguen en les diverses sessions. Aquesta prova tindrà un valor del 60 per cent de la nota global. Perquè al valor d'aquesta part se sume el valor de l'avaluació contínua, l'alumnat haurà d'obtindre almenys la meitat del valor d'aquesta prova final (60%); és a dir, ha d'obtindre almenys 3 punts sobre 6.

b) Avaluació contínua: Al llarg del semestre es realitzaran les activitats indicades pel professorat. Aquesta part tindrà un valor del 40 per cent de la nota final de l'assignatura, i només comptabilitzarà per a la qualificació final si se supera la teoria. El contingut de les activitats d'avaluació són materials i continguts del curs, per la qual cosa és susceptible de formar part de la prova final.

BIBLIOGRAFIA

BÀSIQUES

BARBÉ, E., *Relaciones internacionales*, 4ª ed., Ed. Tecnos, Madrid, 2020

BAYLIS, J., SMITH, S., OWENS, P.: *The Globalization of World Politics,* 8th ed., Oxford University Press, 2020.

HALLIDAY, F., *Las relaciones internacionales en un mundo en transformación*, 1ª ed., Madrid (Editorial La Catarata), 2002.

IRANZO, A., RUIZ-GIMÉNEZ, I., y ÍÑIGUEZ DE HEREDIA, M.: *Manual de estudios críticos: cartografías disidentes para comprender las relaciones internacionales*, Tirant lo Blanch, Valencia, 2025.

COMPLEMENTÀRIES

ANDRÉS, G., Un mismo horizonte. Relaciones internacionales y organizaciones internacionales a principios del siglo XXI.

ARENAL, C., Introducción a las relaciones internacionales, 4ª ed., Madrid (Tecnos), 2007.

ATTINA, F., *El sistema político global. Introducción a las relaciones internacionales*, Paidos, Barcelona, 2001.

AXELROD, Robert (1986), La *evolución de la cooperación: el dilema del prisionero y la teoría de juegos*, Madrid, Alianza Editorial.

BUZAN, B**,** Introducción a los estudios estratégicos: tecnología militar y relaciones internacionales / Barry Buzan, Madrid: EME, Servicio de Publicaciones, 1991

BUZAN, Barry (1991), *People, States and Fear: An Agenda for International Security Studies in the Post-Cold War Era*, London, Harvester Wheatsheaf.

BYMAN, Daniel & POLLACK, Kenneth M. (2001), ¿Let Us Now Praise Great Men: Bringing the Statesman Back In¿, *International Security*, Vol. 25, No 4, pp. 107-146.

DÍEZ DE VELASCO, M. *Las organizaciones internacionales,* 16ª ed., Madrid: Tecnos, 2010.

FORSBERG, Ole J. (2007), ¿Another Shot at the Democratic Peace: Are Democracies More Aggressive than Non-Democracies in Militarized Interstate Disputes?¿, *Journal of Humanities and Social Sciences*, Vol. 1, No 2, pp. 1-18

GARCÍA PICAZO, P. *Teoría breve de las relaciones internacionales,* 3ª ed. Madrid, 2009.

HOBBES, Thomas (1989). *Leviatán o la materia, forma y poder de la república eclesiástica y civil*, Alianza, Madrid.

IGNATIEFF, Michael (2005), *El mal menor. Ética política en una era de terror*, Madrid, Taurus.

JERVIS, Robert (1978), ¿Cooperation under the Security Dilemma¿ *World Politics*, Vol. 30, No. 2, pp. 167¿174.

JAVIER J; POZO, P; GUINDO (ed.) (2010) *Terrorismo sin fronteras: actores, escenarios y respuestas en un mundo global*, Cizur Menor (Navarra) : Aranzadi : Thomson Reuters, 2010.

KANT, Inmanuel (1972), *La paz perpetua*, Espasa Calpe, Madrid, 1972.

KENNAN, George F, *Al final de un siglo: reflexiones, 1982-1995*, México : Fondo de Cultura Económica, 19

KISSINGER, H., *Diplomacia,* Barcelona: Ediciones B, 1996.

LOZANO BARTOLOZZI, P., *De los imperios a la globalización. Las relaciones internacionales en el siglo XX,* 1ª ed., Pamplona: Eunsa, 2001.

MEARSHEIMER, J., *The Tragedy of Great Power Politics*, New York: Norton, 2003

MERLE, M., *Sociología de las Relaciones Internacionales*, 1ª ed., 10ª reimpresión, Madrid: Alianza Editorial, 2003.

MORGENTHAU, H., *Escritos sobre política internacional,* Madrid: Tecnos, 2001

MORGENTHAU, Hans. J. (1985), *Politics among Nations: The Struggle for Power and Peace,* New York, MacGraw Hill.

NYE, J. (1996), ¿Conflicts after the Cold War", *The Washington Quarterly*, vol. 19, nº1, 1996, pp. 5-24.

ONEAL, John & RUSSET, Bruce (1997), ¿The Classical Liberals Were Right: Democracy, Interdependence and Conflict 1950-1985¿, *International Studies Quarterly*, Vol. 41, No 2, pp. 267-293.

PEARSON, F. S., MARTÍN ROCHESTER, J., *Relaciones internacionales. Situación global en el siglo XXI,* 4ª ed., Bogotá (McGrawHill), 2000.

REINARES, F. *Terrorismo global*, Madrid, Taurus, 2003.

RENOUVIN, P., y DUROSELLE, J. B., *Introducción a la historia de las relaciones internacionales,* Fondo de Cultura Económica, México, 2000.

SNYDER, Jack (1991), *Myths of Empire. Domestic Politics and International Ambition*, New York, Cornell University.

SUR, S., *Relations internationales*, 4ª ed., Montchrestien, Paris, 2006.

TETRAIS, B., y PAPIN, D., *Atlas de las fronteras. Muros, conflictos, migraciones,* Editorial Catedra, 2021.

TRUYOL Y SERRA, A., *La sociedad internacional*, 1ª ed., Alianza Editorial, 2008.

WALT, Stephen (1997), ¿Why Alliances Endure or Collapse¿, *Survival*, Vol. 39, No 1, pp. 156-179.

WALTZ, K., *Theory of International Politics*, Long Grove: Waveland Press Inc, 2010.

ZAKARIA, Fareed, *El mundo después de USA*, Pozuelo de Alarcón (Madrid): Espasa, D.L. 2009.

ZORGBIBE, CH. *Historia de las relaciones internacionales*, 2 vol. Madrid: Alianza, 1997.

ALTRES RECURSOS

- Barcelona Centre for International Affairs: https://www.cidob.org/ca/
- Council of Foreign Relations: http://www.cfr.org/
- El Orden Mundial: https://elordenmundial.com/
- Foreign Affairs: https://www.foreignaffairs.com
- Instituto Español de Estudios Estratégicos: http://www.ieee.es/
- Institut Català Internacional per la Pau: http://icip.gencat.cat/ca/
- International Crisis Group: http://www.crisisgroup.org/
- International Institute for Strategic Studies: http://www.iiss.org/
- Le Monde Diplomatique: https://mondiplo.com
- Ministerio Español de Asuntos Exteriores http://www.maec.es/es/home/Paginas/HomeEs.aspx